

ΜΑΘΗΜΑ XXI, ΜΑΘΗΜΑ XXXI

ΚΕΙΜΕΝΑ

α) Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Vēientānam praedam non aequo iure divīsam, absens dictātor est factus; is Gallos iam abeuntes secūtus est: quibus interemptis aurum omne recēpit. Quod illic appensum civitāti nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensātum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogātus reversus est.

β) Is cum aliquando castris abīret, edixit ut omnes pugnā abstinērent. Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitāvit et a duce hostium his verbis proelio lacessītus est: «Congrediāmur, ut singulāris proelii eventu cernātur, quanto miles Latīnus Rōmāno virtūte antecellat». Tum adulescens, viribus suis confīsus et cupiditāte pugnandi permōtus, iniussū consulis in certāmen ruit; et fortior hoste, hastā eum transfixit et armis spoliāvit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφραστούν στη Νέα Ελληνική τα ακόλουθα αποσπάσματα «Tum Camillus, qui ... illic aurum pensātum est.» και «Sed paulo ... in certāmen ruit;».

Μονάδες 20

B.1. Να αντιστοιχίσετε κάθε συγγραφέα της στήλης Α με το γραμματειακό είδος της στήλης Β, το οποίο υπηρετεί (δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν).

A	B
1. Κικέρων	α. Ιστορική μονογραφία
2. Σαλλούστιος Κρίσπος	β. Απομνημονεύματα
3. Βαλέριος Κάτουλλος	γ. Ρητορικοί λόγοι
4. Οβίδιος	δ. Ελεγειακή ποίηση
5. Τίβουλλος	ε. Καλλωπιστικό έπος

στ. Φιλοσοφικό έπος
ζ. Λυρική ποίηση

Μονάδες 10

B.2. Να επιλέξετε για καθεμία λατινική λέξη της στήλης A μια από τις τρεις νεοελληνικές λέξεις της στήλης B με την οποία είναι ετυμολογικά συγγενής.

A	B
nomen	νομικός όνομα ομηρία
dedit	δέντρο παράδοση δέσιμο
cernātur	απόκριση κεραυνός κεράσι
antecellat	Αντίκλεια Κολωνάκι κελευστής
pugnandi	πυγμαχία γνέφω παππούς

Μονάδες 10

Γ.1.α. exilio, praedam, nomen, filius, hostium, verbis, eventu, hastā: να κατατάξετε τα ουσιαστικά στον παρακάτω πίνακα ανάλογα με την κλίση στην οποία ανήκουν (0,5 μονάδες), αφού πρώτα τα μεταφέρετε στην ίδια πτώση στον άλλον αριθμό (0,5 μονάδες).

<u>1^η κλίση</u>	<u>2^η κλίση</u>	<u>3^η κλίση</u>	<u>4^η κλίση</u>	<u>5^η κλίση</u>

(Μονάδες 8)

Γ.1.β. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα, γράφοντας τα επίθετα στους άλλους δύο βαθμούς, στην ίδια πτώση, γένος και αριθμό. Του επιθέτου aequo να γραφεί το επίρρημα και στους τρεις βαθμούς.

θετικός	συγκριτικός	υπερθετικός
aequo		
	fortior	

(Μονάδες 7)

Μονάδες 15

Γ.2.α. Να χαρακτηρίσετε ως σωστή ή λανθασμένη τη γραμματική αναγνώριση των λέξεων που ακολουθούν:

	Σ	Λ
fuerat: γ' ενικό οριστικής υπερσυντελικού		
absens: κλητική ενικού, αρσενικού γένους της μετοχής ενεστώτα		

abeuntes: αιτιατική πληθυντικού, θηλυκού γένους, της μετοχής ενεστώτα		
dedit: γ' ενικό, οριστικής ενεργητικού ενεστώτα		
abstinerent: γ' πληθυντικό υποτακτικής ενεργητικού παρατατικού		
praeterequitavit: γ' ενικό οριστικής ενεργητικού παρακειμένου		
congregiamur: α' πληθυντικό οριστικής ενεργητικού ενεστώτα		
antecellat: γ' ενικό υποτακτικής ενεργητικού ενεστώτα		

(Μονάδες 8)

Γ.2.β. ruit: να γραφούν τα απαρέμφατα του ρήματος στη φωνή που βρίσκεται και το γερούνδιο σε όλες τις πτώσεις (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο, όπου είναι απαραίτητο).

(Μονάδες 7)

Μονάδες 15

Δ.1.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις:

dictātor	είναι στο.....
civitati	είναι στο.....
proelii	είναι στο.....
virtute	είναι στο.....
iniussu	είναι στο.....

(μονάδες 10)

Δ.1.β. «ut omnes pugnā abstinērent»: να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς της (μονάδες 3) και να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1).

(Μονάδες 5)

Μονάδες 15

Δ.2.α. Να χαρακτηρίσετε ως σωστή ή λανθασμένη την ανάλυση των μετοχών που ακολουθούν σε δευτερεύουσα πρόταση:

	Σ	Λ
absens → etsi Camillus aberat: ανάλυση σε εναντιωματική πρόταση		
abeuntes → cum Galli abeunt: ανάλυση σε χρονική πρόταση εισαγόμενη με τον ιστορικό – διηγηματικό cum		
quibus interemptis → quos Camillus interemit: ανάλυση σε αναφορική πρόταση		
appensum → quod id illic appensum esset: ανάλυση σε αιτιολογική πρόταση υποκειμενικής αιτιολογίας		
rogatus → postquam/ ubi/ ut Camillus rogatus est: ανάλυση σε χρονική πρόταση που δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν		
confisus → quod adulescens confisus erat (est): ανάλυση σε αναφορική πρόταση		
permotus → quod permotus esset: ανάλυση σε αιτιολογική πρόταση υποκειμενικής αιτιολογίας		

(Μονάδες 7)

Δ.2.β. «Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditāte pugnandi permōtus, iniussū consulis in certāmen ruit;» Να εξαρτηθεί η παραπάνω φράση από το Sallustius dixit.

(Μονάδες 8)

Μονάδες 15

ΜΑΘΗΜΑ XXXI , ΜΑΘΗΜΑ XLIII

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Bello Latīno T. Manlius consul nobili genere natus exercitui Rōmanōrum praefuit. Is cum aliquando castris abīret, edixit ut omnes pugnā abstinērent. Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitāvit et a duce hostium his verbis proelio laccessītus est: «Congrediāmur, ut singulāris proelii eventu cernātur, quanto miles Latīnus Rōmāno virtūte antecellat».

β) Num ad hostem vēni et captīva in castris tuis sum? In hoc me longa vita et infēlix senecta traxit, ut primum exsulem deinde hostem te vidērem? Qui potuisti populāri hanc terram, quae te genuit atque aluit? Non tibi ingredienti fines patriae ira cecidit? Quamvis infesto et mināci animo perveneras, cur, cum in conspectu Rōma fuit, tibi non succurrit: «intra illa moenia domus ac penātes mei sunt, mater coniunx līberique»? Ergo ego nisi peperissem, Rōma non oppugnarētur;

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική από το α' κείμενο το απόσπασμα «Bello Latīno ... abstinērent» και από το β' κείμενο όλο το απόσπασμα «Num ad hostem... non oppugnarētur».

Μονάδες 20

B1. Να σημειώσετε αν οι παρακάτω προτάσεις είναι Σωστές ή Λανθασμένες:

α. Τα κοινά στοιχεία ελληνικής και λατινικής γλώσσας οφείλονται, μεταξύ άλλων, στη συνύπαρξη Ελλήνων και Ρωμαίων στην Κεντρική και Κάτω Ιταλία και στη Σικελία. Σ Λ

β. Η λατινική λογοτεχνική παραγωγή ξεκινά μετά τη συνάντηση με τους Έλληνες, περίπου το 240 π.Χ.. Σ Λ

γ. Ο Έλληνας απελεύθερος Λίβιος Ανδρόνικος απέδωσε στα Λατινικά την *Οδύσσεια* του Ομήρου και παρουσίασε ελληνικά δράματα διασκευασμένα στα Λατινικά. Σ Λ

δ. Τα λογοτεχνικά είδη στη ρωμαϊκή λογοτεχνία ακολουθούν με ακρίβεια την εξέλιξη των ειδών στην αρχαία ελληνική γραμματεία: π.χ. πρώτα ωριμάζει το έπος, στη συνέχεια η λυρική ποίηση και τελευταία η κωμωδία. Σ Λ

ε. Η προβολή των πάτριων ηθών, η ρωμαϊκή πολιτεία και θρησκεία, η οικογένεια, αρετές όπως η ανδρεία, η πίστη, η επιείκεια, η σοφία, η σοβαρότητα, κ.ά. απουσιάζουν από τη ρωμαϊκή λογοτεχνία. Σ Λ

στ. Ο Κικέρων είναι πολύ γνωστός για τους ρητορικούς του λόγους. Σ Λ

ζ. Ο Ιούλιος Καίσαρ διέπρεψε στο είδος των απομνημονευμάτων στο ύφος του Θουκυδίδη. Σ Λ

η. Ο Κάτουλλος είναι πολύ γνωστός ποιητής του κινήματος των «Νεωτέρων». Σ Λ

θ. Ο Βεργίλιος έγραψε την Αινειάδα, το θεωρούμενο «εθνικό» έπος των Ρωμαίων. Σ Λ

ι. Οι Μεταμορφώσεις είναι ένα έπος του Οβιδίου και αποτελεί ένα μωσαϊκό 250 μυθολογικών ψηφίδων Σ Λ

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε ποια νεοελληνική λέξη από το ζεύγος των λέξεων που σας δίνεται στη στήλη Β΄ έχει ετυμολογική συγγένεια με καθεμιά από τις λατινικές λέξεις της στήλης Α΄.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. bello	i. ρέμπελος ii. νομπελίστας
2. castris	i. καστροπολιτεία ii. στρατώνας
3. pugnā	i. πονεμένος ii. πυγμάχος
4. congregiamur	i. γκρινιάρης ii. κογκρέσο
5. fines	i. φυτοκομία ii. φινάλε

Μονάδες 10

Γ.1.α. Στο α΄ απόσπασμα, αφού εντοπίσετε τα ουσιαστικά της γ΄ και δ΄ κλίσης, να τα τοποθετήσετε στον παρακάτω πίνακα ανάλογα στην στήλη που ανήκει το καθένα (μονάδες 0,5 κάθε τύπος) και στην συνέχεια να δώσετε την αντίστοιχη πτώση στον άλλο αριθμό (μονάδες 0,5 κάθε τύπος). Κάθε ουσιαστικό να αναφέρεται μόνο 1 φορά.

γ΄ κλίση	δ΄ κλίση	Αντίστοιχη πτώση στον άλλο αριθμό

(μονάδες 8)

Γ.1.β. Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα με τους άλλους βαθμούς επιθέτων και επιρρημάτων, λαμβάνοντας υπόψη το γένος και τον αριθμό, όπου χρειάζεται (1 μονάδα για κάθε τύπο):

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
longa		
infēlix		
prae		primum
mināci		

(μονάδες 7)

Μονάδες 15

Γ.2.α. Στο απόσπασμα του β' κειμένου «In hoc me ... atque aluit» να εντοπίσετε τους ρηματικούς τύπους (μονάδες 0,5 για κάθε τύπο). Στη συνέχεια να γράψετε τους τύπους που σας ζητούνται στον παρακάτω πίνακα και όπου χρειάζεται να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο (μονάδες 0,5 για κάθε τύπο).

Ρήμα	γ' ενικό υποτακτικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή	γ' πληθυντικό οριστικής παρατατικού στην ίδια φωνή	Μετοχή Ενεστώτα στην ονομαστική ενικού αριθμού

(μονάδες 12)

Γ.2.β. Να γράψετε ό,τι ζητείται για κάθε τύπο. Να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο, όπου χρειάζεται:

Congrediāmur: το γ' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα

reperissem: το γ' ενικό στην οριστική Ενεστώτα στην άλλη φωνή

oppugnaretur: το β' ενικό στην προστακτική μέλλοντα στην ίδια φωνή

(μονάδες 3)

Μονάδες 15

Δ.1.α. natus: Να αναλύσετε την μετοχή στην ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 2 κάθε τύπος).

(μονάδες 6)

Δ.1.β. a duce hostium his verbis proelio lacessitus est: Να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική (μονάδες 3-υποκείμενο/μονάδες 2-αντικείμενο/μονάδες 4-ρήμα).

(μονάδες 9)

Μονάδες 15

Δ.2.α. Ergo ego nisi reperissem, Rōma non oppugnaretur: Να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο (μονάδες 3) και στην συνέχεια να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να δηλώσετε την υπόθεση δυνατή/πιθανή στο παρόν -μέλλον (μονάδες 2 κάθε τύπος).

(μονάδες 7)

Δ.2.β. Να εξαρτήσετε την παρακάτω φράση «Quamvis infesto et mināci animo perveneras, cur, cum in conspectu Rōma fuit, tibi non succurrit» από τη φράση «Mater interrogavit filium...» (μονάδες 2 για κάθε τύπο που χρειάζεται να μεταβληθεί).

(μονάδες 8)

Μονάδες 15

ΜΑΘΗΜΑ XXIV, ΜΑΘΗΜΑ XXXIX

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Paucis post diēbus cum Ennius ad Nasīcam venisset et eum a ianuā quaereret, exclamāvit Nasīca se domi non esse, etsi domi erat. Tum Ennius indignātus quod Nasīca tam aperte mentiebātur: «Quid?» inquit «Ego non cognosco vocem tuam?» Visne scire quid Nasīca responderit? «Homo es impudens. Ego cum te quaerem, ancillae tuae credidi te domi non esse; tu mihi ipsi non credis?»

β) Sapientem nec paupertas nec dolor prohibet, nec eae res, quae imperītos avertunt et praecipites agunt. Tu illum premi putas malis? Utitur! Non ex ebore tantum Phidias sciēbat facere simulacra; ex aere quoque faciēbat. Si marmor illi obtulisses, si viliōrem materiam, fecisset tale, quale ex illā fieri optimum posset. Eōdem modo sapiens virtūtem, si licēbit, in divitiis explicābit, si minus, in paupertāte; si poterit, in patriā, si minus, in exilio;

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική από το πρώτο απόσπασμα το «Tum ... credis?» και από το δεύτερο απόσπασμα το «Sapientem ... posset».

Μονάδες 20

B1. Να αντιστοιχίσετε τις φράσεις της Στήλης Α΄ με την κατάλληλη επιλογή από τη στήλη Β΄:

Στήλη Α΄	Στήλη Β΄
α. Η μετακλασική εποχή ανήκει στην	I. περιγραφική διαίρεση II. αριστοκρατική αξιολόγηση III. ιστορική διαίρεση
β. Η πρόταση «Η Ελλάδα, ενώ κατακτήθηκε, κατέκτησε τον άγριο νικητή και εισήγαγε τις τέχνες στο αγροτικό Λάτιο» είναι του:	I. Οβίδιου II. Οράτιου III. Καίσαρα
γ. Στα φυσικά χαρακτηριστικά της Λατινικής δεν περιλαμβάνονται:	I. τα καλολογικά στοιχεία II. η στιβαρότητα, η λογική και συντακτική οργάνωση III. η τάση για λιτό και κατανοητό λόγο

δ. Στους πεζογράφους των χρόνων του Κικέρωνα δεν ανήκει:	I. ο Σαλλούστιος Κρίσπος II. ο Γάιος Ιούλιος Καίσαρ III. ο Βιτρούβιος
ε. Το τέλος της κλασικής εποχής ορίζεται από ένα γεγονός:	I. τον θάνατο του Οκταβιανού Αυγούστου (14 μ.Χ.) II. τη ναυμαχία στο Άκτιο (31 π.Χ.) III. τη δολοφονία του Ιούλιου Καίσαρα (44 π.Χ.)

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε τις λέξεις της λατινικής των δύο αποσπασμάτων με τις οποίες σχετίζονται ετυμολογικά οι ακόλουθες λέξεις της ελληνικής γλώσσας: οικοδομικός, γνώση, ουμανισμός, έμπειρος, μινιμαλισμός.

Μονάδες 10

Γ.1.α. viliōrem, minus: για τον πρώτο τύπο, αφού σχηματίσετε τους άλλους δύο βαθμούς του επιθέτου, να σχηματίσετε και τους τρεις βαθμούς του αντίστοιχου επιρρήματος, ενώ για τον δεύτερο τύπο να γράψετε τους άλλους δύο βαθμούς του επιρρήματος, καθώς και τον συγκριτικό και υπερθετικό του επιθέτου στην γενική ενικού του θηλυκού γένους.

(μονάδες 9)

Γ.1.β. homo impudens, viliōrem materiam, eōdem modo: Να μεταφέρετε τις συνεκφορές στην γενική πληθυντικού.

(μονάδες 6)

Μονάδες 15

Γ.2.α. cognosco, utitur: να σχηματίσετε τα απαρέμφата στη φωνή που είναι ο κάθε τύπος. Όπου χρειάζεται, να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο.

(μονάδες 7)

Γ.2.β. Να σχηματίσετε τους ζητούμενους τύπους, λαμβάνοντας υπόψη το υποκείμενο, όπου χρειάζεται.

quaereret: αφαιρετική του σουπίνο

erat: περιφραστικός τύπος απαρεμφάτου μέλλοντα

scire: β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα

agunt: γ' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού

obtulisses: αφαιρετική του γερουνδίου

fecisset: αιτιατική μετοχής μέλλοντα

explicābit: γ' ενικό οριστικής παρακειμένου στην ίδια φωνή

poterit: α' πληθυντικό οριστικής παρατατικού

(μονάδες 8)

Μονάδες 15

Δ. 1. α. Si marmor illi obtulisses, si viliōrem materiam, fecisset tale.....: Να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου (1 μονάδα) και να τον μετατρέψετε ώστε να δηλώνει δυνατή ή πιθανή υπόθεση σε παρόν – μέλλον (4 μονάδες).

(μονάδες 5)

Δ. 1. β. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τις λέξεις του πίνακα:

diēbus	Είναι.....στο.....
se (1 ^ο απόσπασμα)	Είναι.....στο.....
indignātus	Είναι.....στο.....
premi	Είναι.....στο.....
in divitiis	Είναι.....στο.....

(μονάδες 10)

Μονάδες 15

Δ.2.α. Ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse: Να μεταφέρετε το απόσπασμα από τον ευθύ στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από το: Ennius dixit...

(12 μονάδες)

Δ.2.β. Paucis post diēbus: να γράψετε τη φράση με ισοδύναμο τρόπο.

(3 μονάδες)

Μονάδες 15

ΜΑΘΗΜΑ XXXII, ΜΑΘΗΜΑ L

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Pleni omnes sunt libri, plenae sapientium voces, plena exemplōrum vetustas; quae iacērent in tenebris omnia, nisi litterārum lumen accederet. Quam multas imagines fortissimōrum virōrum –non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum– scriptōres et Graeci et Latīni nobis reliquērunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponēbam.

β) Cum Servius Sulpicius Galba et Aurēlius Cotta consules in senātu contenderent uter adversus Viriāthum in Hispaniam mitterētur, magna inter patres conscriptos dissensio erat, aliis pro Galbā et aliis pro Cottā dicentibus; solus P. Scipio Aemiliānus cum toto senātu dissensit: «Neutrum» inquit «mihi mitti placet, quia alter nihil habet, alteri nihil est satis». Nam Scipio Aemiliānus aequae malam imperii magistrā iudicābat inopiam atque avaritiam.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική ολόκληρο το απόσπασμα α' και από το απόσπασμα β' το χωρίο « Cum Servius Sulpicius Galba ... pro Cottā dicentibus».

Μονάδες 20

B1. Να αντιστοιχίσετε τους συγγραφείς της στήλης Α' με τα έργα του στη στήλη Β'. Δύο στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. Μάρκος Τύλλιος Κικέρων	α. Επωδοί
2. Κορνήλιος Νέπω	β. Για τη φύση των πραγμάτων
3. Σαλλούστιος Κρίσπος	γ. Μενίππειες Σάτιρες
4. Λουκρήτιος	δ. Ιστορική βιογραφία
5. Κόντος Οράτιος Φλάκκος	ε. Εκλογές
	στ. Καισαρικοί λόγοι
	ζ. Η συνωμοσία του Κατιλίνα

Μονάδες 10

B.2. Να βρείτε με ποια λέξη των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: πληρότητα, βετεράνος, ελλειπτικός, ένταση, μαέστρος.

Μονάδες 10

Γ.1.α. Στο χωρίο «Quam multas imagines fortissimōrum virōrum –non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum– scriptōres et Graeci et Latīni nobis reliquērunt!» του α' αποσπάσματος να εντοπίσετε τα γερούνδια και να τα μεταφέρετε στη γενική πτώση (1 μονάδα ο εντοπισμός και 1 μονάδα ο κάθε σωστός τύπος).

Μονάδες 4

Γ.1.β. Να γραφεί ό,τι ζητείται για τους ακόλουθους ονοματικούς τύπους:

voces: η ονομαστική ενικού.

quae: η ονομαστική ενικού του ουδετέρου γένους.

tenebris: η κλητική πληθυντικού.

multas: τα παραθετικά του επιθέτου στο ίδιο γένος, αριθμό και πτώση.

bene: τα παραθετικά του επιρρήματος.

patres: η γενική πληθυντικού.

mihi: η ίδια πτώση στον πληθυντικό αριθμό του β' προσώπου.

nihil: η αφαιρετική ενικού στο ίδιο γένος.

imperii: η αιτιατική ενικού.

Μονάδες 11

Μονάδες 15

Γ.2.α. Να γραφεί ό,τι ζητείται για τους ακόλουθους τύπους. Για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο.

iacērent: το απαρέμφατο μέλλοντα στην ενεργητική φωνή.

accederet: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική υπερσυντελικού στην ίδια φωνή.

intuendum: το απαρέμφατο του μέλλοντα στο αρσενικό γένος.

reliquērunt: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα της ίδιας φωνής.

contenderent: η αφαιρετική του σουπίνου.

erat: το απαρέμφατο μέλλοντα (και οι 2 τύποι)

dissensit: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική παρατατικού και παρακειμένου στην ίδια φωνή.

Μονάδες 9

Γ.2.β. Στο χωρίο «Quam multas imagines fortissimōrum ... semper mihi proponēbam» του α' αποσπάσματος να εντοπίσετε τύπους (ρήματα ή γερούνδια) που ανήκουν σε ρήματα γ' συζυγίας και να τα μεταφέρετε στο γ' πληθυντικό πρόσωπο στην υποτακτική παρακειμένου

στη φωνή που βρίσκονται οι ρηματικοί τύποι (1 μονάδα ο εντοπισμός και 1 μονάδα κάθε σωστός τύπος).

Μονάδες 6

Μονάδες 15

Δ.1.α. Στο απόσπασμα α' αφού εντοπίσετε τον υποθετικό λόγο (μονάδα 1) και βρείτε το είδος στο οποίο ανήκει (2 μονάδες), να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή στο παρόν και το μέλλον (μονάδες 2).

Μονάδες 5

Δ.1.β. Στο παρακάτω χωρίο του α' αποσπάσματος «Quam multas imagines fortissimōrum virōrum –non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum– scriptōres et Graeci et Latīni nobis reliquērunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponēbam» να μετατρέψετε τα γερούνδια σε γερουνδιακά κάνοντας γερουνδιακή έλξη (μονάδες 8) και να πείτε αν σε κάθε περίπτωση η έλξη είναι υποχρεωτική ή όχι (μονάδες 2).

Μονάδες 10

Μονάδες 15

Δ.2.α. Να βρείτε τη συντακτική λειτουργία των παρακάτω όρων:

1. mihi	είναι..... στο
2. consules	είναι..... στο
3. solus	είναι..... στο
4. mitti	είναι..... στο
5. imperii	είναι..... στο

Μονάδες 10

Δ.2.β. conscriptos: να βρείτε το είδος της μετοχής (μονάδες 2) και να την αναλύσετε στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 3).

Μονάδες 5

Μονάδες 15

